

ГОД. XXIII.

ПОЗОРИШТЕ

БРОЈ 2.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свака о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут већ по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно.

МОДЕРНИ ПРИВАЦ У НЕМАЧКОЈ ДРАМИ.

Кад који немачки песник тражи какав узор, обично не мисли на Немачку. Само Шилер нашао је наследника. Да су Хајнрих Клајст, Грилпарцер и Хебел самоникли духови, који су независно обрадили немачку драму, нису ни песници а ни управитељи немачких позорница довољно уважили. Што су ова три песника створила, наравно да није по неком одређеном принципу или теми, која би се дала лако извести. Они су слушали глас свога срца, свога времена и свога народа, да, свога племена. Од њих су могли немачки песници учити, како ваља стварати из властите индивидуалности, што је Шекспир, а п Гете захтевао. Карактер свога племена и свога времена приказују уметнички та три песника. Клајстова поезија је пруска, Грилпарцерова аустријска, а Хебел је син крепкога племена дитмарскога, таква му је и поезија. И ако у њима свима још много романтике налазимо, морамо допустити, да има у њих и уметничког реализма. Клајстов *Zerbrochener Krug*, ретка комедија на немачком репертоару, верна је слика стила холандскога. *Prinz Friedrich von Homburg* најсјајније нам приказује у песничком руху дух пруски. *Furor teutonicus* пројевљује читав *Hermannsschlacht*.

У стиховима Клајстовим чује се вечита тутњава топова, док је језик Грилпарцеров умиљат, мек, леп. Њега, као свакога Аустријанца, карактерише помирљива ћуд, која се зна удобно раздрагати, али и страсно плајнути, као у *Sapho*, *Des Meeres und der Liebe Wellen*. Крајње пожртвовање, дивљи пркос и демонска страховитост види се у *Medeji*. Светајне славољубивог генија читамо у *König Ottokar-y*. Свуда се јавља пласти-

ка фантазије, и необична творачка снага. Као прави син свога рода Грилпарцер је увек веран, лојалан и чедан. У Хебеловим драмама показује се где где опора дисхармонија, која настаје услед његова логичног спиритизирања. Своју Јудиту и Холоферна приказује Хебел које хероично-романтично, које натуралистично; херојизам им је гигантичан. У *Геновеви* има прилике да развије безкрајну окрутност с једне стране, а безпримерну подложност и стрпљивост с друге стране. Хебелов *Голо* је прави драматски карактер психолошки мајсторски приказан човек. И само тај песник могао је из приче о Нibelungima бар неким јунацима дати белег правога драматскога карактера, ако се и опажа према крају, да епска песма ова не подноси драматизовања.

У ове тројице се прилично јасно јавља дух столећа и нека чврста тенденција у развоју уметничком. Они нису идеје драматизовали, а нису ни праве реалисте хладне објективности. Идеје њихове извију из драматизованих лица. То вреди и за лиричнога драматичара Грилпарцера. Незгодно се може означити њихов смэр реалним идеализмом. Немци продукте те руке зову „*Gestaltdichtung*“ и мисле, да су тим означили највишу тенденцију ових песника, а уједно и напега столећа.

Да су се појавили таки крепки песнички таленти, томе су придонели много преокрети политичнога и душевнога живота. Што се у ових талената почело јављати у клицама, то ће се морати с временом разбујати, све се оснива на некој народној ренесанси.

Прва подлога народне културе је васпитање. Народна повесница, литература, кул-

тура данас стоји како у свих народа тако и у Немаца у централу свега васпитања. Овако одгојена младеж у духу националном имаће тек потребну спрему, да творно учествује у развоју народне уметности.

Народно осећање особито подржава љубав према матерњем језику. И дух песништва пристиће одатле многе плодове. И давање народних имена, која подсећају на сјајну прошлост, потпомаже развитак народне свести. Шта више и сам намештај кућни настоје Немци од седамдесет година амо да буде што више „altdutsch“ и у том виде неко васпитно средство у народном духу. Овакав душевни покрет мора наравно и литературу да захвати: нови су захтеви, нови потицаји.

И доиста Немци могу с поносом гледати на народне тековине стечене оваким систематским радом. Али на једанпут покуца на вратима социјално питање, које као да је загрозило питању националном. Модерно тежење тако званог четвртога сталежа захватило је тенденциозно и песништво. Има ту много претеривања у приказивању садањих прилика, много фантастике у пртању жуђених идеала. Појезија добила је тим питањем нову грађу, која се данас можда још тенденциозно обраћује, а сутра може послужити за објективно песничко приказивање. Ово потоње ће настати, кад се социјално питање не буде примало једнострано: оно се не односи само на питање радника — и сталеж трговачки, учени пролетаријат, војништво и племство, питање женско, породичнё прилике, јавни морал, одгој, књижевност, — све то пружа грађу за социјалну појезију.

Сваки патриота немачки, а и други, гледа са неким неизвестним осећајем страха на овај интернационални дух социјалне литературе. То би могао бити пут, којим се увлаче опет туђи обичаји, туђе прилике, туђи карактери, и т. д.

Не упуштам се у наговештавања, како ће се ова два контроверзна питања морати да реше своопштим законима складнога измирења, те ће се говорити о националној социјалној појезији, него ћу да додам још неке моменте социјалнога питања,

по којима се литературни хоризонт задњих деценија проширио и појезију знатно обогатио.

Социјално-културни правац удара нам у очи пре свега у модерној хисториографији. Напредни умници не поздрављају без разлога културну повесницу као будућу краљицу знаности: према томе се шари и поље драматској уметности, особито хисторијској драми; јунаци не морају лебдити у зраку, не морају се истргнути из свога времена и своје околице, драма на висини модерног изражења може сигурнијим пртама приказати потпуну слику онога доба, којему чин припада.

На дух нашега столећа, и модерно назирање, особито утичу још природословне знаности. Другачији нам се приказује човек по идеалистичкој филозофији прошлога века, какав је н. пр. у Шилеровој појезији, а другачији опет по модерним природним наукама. Психологија и физиологија данас се све више приближују: душевни процеси — колико се може доказати — настају услед утеџаја и промена телесне нарави човечје. Душевне промене су последица заплетеног система наших нерва и осећаја. Царство душе се не дели данас од телесног света. Па ипак хиљаду и хиљаду душа одвраћа се од материјалистичнога схватања нашега живота. Ако природне науке и у смрту Дарвинову силно напредују, остаће још дуго један проблем нашега живота нерешен: а то је борба душе са људским осећајима, која њу сапињу, а тај проблем, дакако у својој сфери, решава данас модерни песник; њему је моћ осећаја наших јача од душевне моћи, јер ону боље појима, него је то некад било могуће. Он је владар од оба царства и настоји својим генијем да интересе једнога и другога доведе у склад, да их измири.

Питамо сада, да ли се и у модерној драми немачкој показују утеџаји поменутих покретачких момената у нашем веку. Показују ли се знакови национални, социјални, реалистични, природознанствени у модерној драми? Је ли она већ нашла свој стил према тим замашним тековинама нашега времена?

Сваки пажљиви посматрач могао је опазити, да у Немаца нити трагедија нити комедија не успева: оне нестаје, а ове још готово није било. Данас је у њих обична глума или позоришна игра „das Schauspiel“, смеса комичних и трагичних елемената. То је нека демократична појезија, ту нема снажних карактера, то су фигуре. Приказују се људи средње величине. Нас не потреса ни трагична ни комична лепота тих драма. За то се не говори о јунацима у драми него о главној особи.

Више пута није песникова намера ни то, да нам уметнички прикаже животне прилике средњих слојева људских, већ има пред очима одређену тенденцију, према којој слику људског друштва својевољно мења. Прави драматичар приказује људски удес у тесном савезу са људским карактерима; модерном писцу глума стало је само до тога, да изнесе своје било право било криво мишљење! Ако је своју рекао, комад се свршава без обзира на судбину главнога лица. Колико пута остане гледалац пред великим знаком питања, изазвани из позоришта!

Непрегледна поворка тих немачких позоришних писаца позива се данас на Лесинга, који је доиста зачетник тако зване грађанске трагедије, а ова је била први корак до данашње позоришне игре. Но сам Лесинг напустио је стил, којим је обрадио „Мис Сара Сампсон“ и пошао као

уман драматург бар у полак херојичном сфером у „Емилији Галоти“. Како незнатац био би наш интерес, да је Емилију морала завести каква год приватна, подређена особа? Истом у савезу са државним приликама добија грађа више значаја. Модерни писац начинио би из те фабуле сасма нешто „свакидање“, „природно“! Колико девојака узима себи дапас живот, ако их зажели који принц? Природније је — оне ће с њим преко граница у друго царство, а још природније — они ће остати код куће!

Згодно се може упоредити ова вреста немачке театраљне литературе са развитком неукусног немачког романа.

Место трагедија пишу се овакве драме, а место комедије, лакрије, у којима има обично врло мало „влица“, а много укочене надримудрости, фигуре су традиционалне без правога живота. Овакви продукти могу имати своју вредност за какву средњу позорницу, али литературне вредности нема ни лакрија, ни већина таквих глума, дакле претежни део модерне немачке позоришне производње.

Што се од те литературе може данас сматрати озбиљним радом, показује бар некакав додир са новијим душевним правцима, а то су драме, које обрађују или националне или бар патриотично-историјске или социјалне теме и проблеме.

Др Ј. Ф.

ХИСТИКИ.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Српско народно позориште у Сомбору.)

О доласку и борављењу наше позоришне дружење у Сомбору читамо у 15. и 23. броју „Браника“ ове газете: „Наш уважени председник месног позоришног одбора, г. др. Јован Вујић, сазвао је ономадне на договор велики збор, да реши: да ли да нам дође у походе наше позориште управо из Вуковара, или да најпре оде у Нови Сад, као што је то управа по-

зоришна желила, па да онда дође к нама после Ускреа. Збор је једнодушно решио, да позориште дође к нама на двадесет представа одмах из Вуковара, а никако априла месеца, из разлога тога, што се наши људи већином баве економијом, па се у то доба разађу по салашима, те се тако бојати, да би наше позориште претрпело велику штету, кад би амо у невреме дошло. Та наша једнодушна одлука саопштена је управитељу нашег позоришта г. Т.

Хаџићу, који је одмах дошао у нашу средину, да се споразуме о свему, што стоји у свези са доласком и смештајем нашег позоришта. По узајамном договору утврђено је, да наша позоришна дружина дође к нама, чим оде од нас мађарско позоришно друштво, које већ више од три месеца дана даје овде представе и које ће 14. (26) фебруара одавде у Бају отићи. Наше позориште добиће од вароши, као што је и мађарско добијало, бесплатно на употребу позориште варошко, а уз то огрев и осветљење. На збору позоришном поновљена је жеља, да се одбор постара, да идуће године добије од вароши позориште за зимску сезону. Овде сви без разлике радују се доласку нашег позоришта, јер у потпомагању нашег народног мезимичета ми Сомборци нити смо знали нити знамо за странке!“

„Наши нама увек мили гости: чланови нашег народног позоришта, са својим управитељем г. Т. Хаџићем, стигли су у нашу варош, па да вам и не кажем, мислим, да ћете погодити, да су дочекани искреном добродошлицом. Они су требали још пре осам дана амо доћи, али нису могли с тога, што је магистрат продужио био рок бављењу мађарске позоришне дружине. Одмах други дан по доласку своме отпочела је наша дружина 15. фебруара о. г. свој рад и по утврђеном распореду давала је тога дана „Слободарку“, а 16. фебруара „Брбљушу“. Већ по тим двема представама можемо слободно рећи, да је наша позоришна дружина, од времена, од како је не гледасмо, знатан најредак учинила у приказивачкој уметности и да се већ у напред радујемо, што ћемо имати права уметничка уживања у даљим приказима те наше врсне позоришне дружине. Обе те представе испале су да већ не може боље бити, а биле су јако добро посећене. И претплата на дадесет позоришних представа, као што чујемо, премашила је 1900 фор. те се тако надамо и добром материјалном успеху. Незгода је само то, што се место, где је досад био партер, употребило за подизање ложа; те тако сада нема места за стојање, а тиме је нестало и дохотка од партера, који је 10—15 фор. дневно износио. Међу тим надамо се, да ће боље пролизти седишта, којима је, баш због тога, цена на 50 а у последњим редовима и на 30 новч. обаљена.“

(Српско народно позориште у Вуковару.) О завршетку позоришних представа у Вуковару доноси 24. број „Браника“ овај извештај: „Длична наша позоришна дружина, након свога боравка од пет недеља дана, отишла је одавде у Сомбор, испраћена нашом љубављу и захвалношћу за пружено нам уживање. Ако одзив грађанства није био овом приликом према очекивању, то није толико кривица грађанства самог колико посебних одношаја, а највише то, што нам је дружина дошла баш у покладе, а те су многоме однеле крајцару, коју би радо био приложио ва олтар уметности. Последња представа била је 12. фебруара о. г. и том приликом давале се две оперете: „Јабука“ и „Јованчини сватови“, уз суделовање војничке музике из Осека. „Sremske novine“, које су сваку представу лепо, објективно оцениле, донеле су о тој последњој представи ову рецензију: „Јабука“ и „Јованчини сватови“ ванредно су лијепо успјели и достојан су завршетак мартног рада дружине у Вуковару. Казалишта дворана ваљда још никад није била тако пуна, као те вечери. Било је виђети госпођа, које су у партеру стајале, јер нису могле добити сједала. На благајни је пало, како чујемо, те вечери до 460 фор. Оперета „Јабука“ је лијепа стварца, премда не особито мелодиозна, што је тим чудније, јер глазбеник, који хоће да прна из народног живота, имаде баш у богатом врелу српских народних напјева широко поље за своје дјеловање. Више смо уживали у „Јованчиним сватовима“. Та комична опера пуна је мелодиозних напјева, а врстан пјевач г. П. Добриновић и још врснија пјевачица г. Стефановићка задовољили су нас са свим. Ова поточња пјевачица види се, да има школе, а глас јој је веома гибак и звонак, пак се је онћинство управо наслаживало, слушајући ју. Колоратура јесте још дакако чедна, али како у г. Стефановићке имаде много мара, надамо се, да ћемо, кад нам опет у дио падне срећа чути је у Вуковару, имати пред собом савршenu пјевачицу за нашу позорницу. За цијело вријеме ове представе у публици је владало особито задовољно расположење. Штета што нам штovана управа, теком боравка цијењене позоришне дружине у нашој средини, није више овакових вечери приредила. Из захвалног срца кличемо члановима миле нам позоришне дружиле: Сретан пут и

здрави нам се опет вратили на челу са дичвим својим управитељем и миљењцем свог народа г. Хаџићем! Живели!

КР. СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ.

(Царица Милица, историјска драма у пет чинова, написао * * * приказана у народном позоришту 14. јануара о. г.)

Са задовољством бележимо једну нову драму из српске историје. Никада нам драме ове врсте не могу бити више одмет. Ова на по се, третира готово најинтересантније време нашег државног живота, у исто време и највећма погодно за драме — прошаст српскога царства. Одмах морамо признати, да материјал за драме ове врсте није тако обilan, као када се пише драма тенденциозна или се бира тема од воље. Писац, који оваку драму пише, с почетка се ограничава и у обиму и у разрађивању прилика. Према томе остају му фактички историјски податци и вешто слободне лирике, коју од воље може да уплете. А то није лак посао. За то и наше историјске драме имају готово увек исти тип. Код ове нам, на први поглед, падају у очи неке особене прте. На име, она вије није најмање шаблонска драма, и ако не указује на писца версированог у технички. То, у осталом, код историјских драма, и не мора бити главно; оне су и онако проткане великим сценама, лепим групирањем и сличним ефектима. Али особена црта Царице Милице састоји се у томе, управо ова се драма њоме одликује, што је смишљена, што кроз њу веје један дух искрености, једна тежња за узвишеним, и писац, руководећи се том тежњом, никад није ни у једној сцени спустио се ниже. За то је, на пример, карактер царичин онако јасан, светао и чист, за то је то једна лепа и благодарна улога. У оште сва лојда представљена су онако како ваља — верно. На сваки начин поред историјских наговештења писцу остаје на вољу, да ове идеализира и пурifiцира, и он је у томе потпуно успео. Ми из наше повеснице знамо трагичну судбу свих лица у драми, али она се не износи, ова се одиграва у добу и у околностима, које тешко да доводе до оних тужних историјских закључака. То је другаче код теме Јована Стерије у *Светиславу и Милеви*. Има у Царици Милици јаких драмских ефеката и то произведених чистим осе-

ћајима, без техничких рафинмана; ту долази нарочито она сцена, кад се Оливера жртвује, да даде руку своју Бајазиту за спас и срећу народа свога, или кад избавља свога рођака, користећи се падишом љубављу према њој. То су ванредно лепе сцене, које тешко можемо наћи у којој нашој драми.

Баш по томе, што драме, прене из народне повеснице а нарочито из живота државнога, а интересантних периода историјских, — личе на епосе, у колико је њин карактер драмски јаче истакнут у толико оне и јесу боље драме. Код ове опажамо пак, поред свих њених добрих страна, да је први и други чин једна готово излишна експозиција и да драма почиње тек од сцене, када царица сабору саопштава Бајазитов предлог за уговор. Одатле се даје лако извести оно, што се износи у ранијим чиновима, па чак што је било и пре чинова.

Још једну добру страну не смемо прећути, а то је увек леп и одмерен тон, пун достојанства и искрености, којим се све у радњи збива, а поред тога и хармоничан закључак. Није могао бити срећнији крај у драми, која износи оно доба, до онога, како царица иде у манастир, а престо оставља своме и Лазареву сину, Стевану.

Једну сцену вредно је нарочито прибележити, а то је она под шатором Бранковићевим близу Приштине. Сцена је à la Рихард III или веома подесна и драмски јака. Появљује се слика кнеза Лазара и у моменту када Вук замахне сабљом, гањан визијом мученика, слика нестаје и њему се оглашава пораз.

Дикцији имамо да замеримо не развученост, као што би се то дало помислити код оваквих драма, већ стихове, који никако нису били потребни или бар не овакви какви су за приказиваче опасни, а за наше готово немогућни. Ма они били вапредно лепи, глумци ту лепоту врло често замагле. А кад нису лепи, онда је лепа проза већма за препоруку.

За скуп приказивача можемо рећи да је био добар. Одликовали су се нарочито г-ђица Емилија Поповићева, као Царица Милица. Не мање и г-ђица Нигринова (Оливера) и г. Милош Гавриловић (Бајазит). Костими су красни, режија добра.

У плакату стоји поред писца * * * и: му-

зика од Покорнога. Ово би ваљало да изостане, јер о музичи не може бити ни речи.

Публике је било доста, нарочито кад се узме у обзир, да је тога вечера била и забава Великошколске Омладине, коју посвећује велика већина престоничке интелигенције,

У Београду

В.

У новембру месецу 1897. било је 26 представа, од којих су 6 дневних и 5 ванредних представа, које је давао чувени талијански глумац Салвани са својом дружином (*Хамлет*, *Ромео и Јулија*, *Отело*, *Млетачки трговац* од Шекспира и *Грађанска смрт*, од Павла Ђакометија). На дневним представама давани су: један оригинал (*Прва парница*), четири превода с францускога (*Мајчин благослов*, *Две сиротиџе*, *Бертрам морнар* и *Црни капетан*) и један с немачког језика *Звонар Богородичине Цркве*). На вечерњим представама даван је један оригинал (*Бидо*) девет превода с францускога (*Госпођица од Бел-Ила*, *Драмске лудорије*.) које су даване три пута овога месеца. *Аргатин* драма у пет чинова с певањем, написао Жан Ришлен, први пут даван 1. новембра, игран два пута, — *Адријана Лекуврерова*; *Годенове кћери*, *Мамзел Нитуш*, *Паризије у паланци Дели-Монд* и *Отаџбина*) и један с инглишкога (*Краљ Лир*, даван два пута, а први пут у част двадесетпетогодишњице Веље Мильковића). На представама овога месеца пало је свега 15.674,80 дин. На дневним представама овога месеца пало је 3462 дин. Највише је од ових дневних представа пало на „Двема сиротицама“ (683,50), затим на „Бертраму морнару“ (660,50), а најмање на „Првој парници“ (287,50), остала су скоро подједнаке с приходом. На Салванијевим представама пало је 5996,80 дин. Највише је пало на „Отелу“ (1717,80.) затим на „Млетачком трговцу“ (1251) и „Хамлету“ (1131), а најмање на „Грађанској смрти“ (855). Од вечерњих представа најбоље је ирошао: „Краљ Лир“ кад је била двадесетпетогодишњица Мильковићева (1026,40), за тим „Бидо“ (611,40), па „Драмске Лудорије“ (567 и 566,80), па „Краљ Лир“ кад је други пут даван (498). „Аргатин“, кад је први пут даван (479,40). Најмање је прихода било на „Годеновим кћерима“ (само 119,50) за тим на „Паризијама у Паланци“ (144,30), па на „Аргатину“ кад је други пут даван (175,20).

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

(Рачунски извештај о примању и издавању српске вардарне позоришне дружине у Руми од 3. (15.) августа до 4. (16.) септембра 1897.)

Приход:

„Нијоба“ (у претплати)	67·40
„Задушне жене“ (у претплати)	43·60
„Лажни цар Димитрије“ (ван претплате)	121·80
„Гренгоар“ и „Банглаз“ (у претплати)	37·60
„Булинарови“ (у претплати)	39·20
„Слободарка“ (ван претплате)	135 —
„Хамлет“ (у претплати)	60·40
„Мајчин благослов“ (ван претплате)	124·50
„Добре сведоцбе“ (у претплати)	44·50
„Балканска царица“ (ван претплате)	— 163·15
„Господска сиротиња“ (у претплати)	47·15
„Господар од ковнице“ (у претплати)	55 —
„Завет“ (у претплати)	53·65
„Задужбина цара Лазара“ (ван претплате)	89·76
„Јованчини сватови“ и „Честитам“ (у претплати)	64·65
„Риђокоса“ (у претплати)	92·50
„Лепа Галатеја“ и „Шоља теја“ (ван претплате)	117·95
„Женски пријатељ“ (у претплати)	52·80
„Растављен“ (ван претплате)	186·60
Претплата на 12 представа	1358 —
За продату преосталу грађу	57 —

3012·21

Расход:

Дневни трошкови око 19 представа, по гласу дотичних извештаја	311·15
Путни трошкови и дневнице члановима од Ср. Крловца до Руме	241·03
Плата члановима позоришне дружине од 15. августи до 16. септембра 1897.	1829·20
За тантијему новог комада „Растаољен“	24 —
За осветљење, препис улога, наплаћени паушал порезном уреду, по луга столовица и други ситни трошкови	160·62
Награде овдашњем ватрогасном друштву	15 —
Исплаћени рачуни: дрвара, ковача и других за грађење арене, по гласу признаници	360·49
Преостаје сувишак као изравнање	70·72

3012·21

Рума, 24. септембра 1897.
Др. Јован Шевић, с. р. Драгутин Костић, с. р.
председник. благајник

Прегледан с прилозима упоређен и у свему у реду нађен у одборској седници држаној 25. септембра 1897.

Пера Ђуришић, с. р., *Др. Милан Николајевић* с. р.,
Др. Душан Ј. Ђимић, с. р.

Сава Вујић, с. р., *Александар Ј. Ђуришић*, с. р.,
Петар Ј. Стефановић, с. р., *Јован Татић*, с. р.,
Јован Ј. Остојић, с. р.

(Рачунски извештај месног позоришног одбора о приходу и расходу за време бављења „Срп. народн. позоришне дружине“ у Митровици, од 4. (16.) септ. до 1. (13.) окт 1897.)

Примање:

I. Приход поједињих представа:

„Нијоба“ (у претплати)	57·50
„Крајишкиња“ (ван претплате)	218·22
„Лажни цар Димитрије“ (у претплати)	81·43
„Женски пријатељ“ (у претплати)	42·50
„Гренгоар“ и „Јованчини сватови“ (у прет.)	78·10
„Мајчин благослов“ (ван претплате)	168·50
„Роман сиромашног младића“ (у прет.)	54·20
„Добре сведоцбе“ (у претплати)	5·50
„Завет“ (у претплати)	63—
„Слободарка“ (ван претплате)	197·05
„Нов комад“ (у претплати)	35·20
„Чикина кућа“ (у претплати)	42—
„Хамлет“ (у претплати)	62·90
„Задушне жене“ (у претплати)	61·90
„Др. Робин“ и „Лепа Галатеја“ (ван прет.)	231·90
„Карлова тетка“ (у претплати)	125·50

II. Приход од претплате:

Укупни износ претплате на 12 представа	1220—
	2790·40

Издавање:

Путни трошак из Руме у Митровицу и дневнице чланова	150·64
Штата члановима од 4/16 септ до 1./13. окт. 1897. т. ј. на 28 дана	1506·40
Дневни трошкови представа, по гласу 16 извештаја	262·01
Пауштал кр. порезном уреду за биљеговину на позоришне објаве	40 —

Кирија за двораву, бину и електрично осветљење	400—
Хонорар коровоћи г. Ј. Јудлу на учење и дириговање	25—
Ватрогасном друштву за спрему	10—
Трошкови по гласу рачуна и то: за свеће за гардеробу и двораву, за нашећа и кварење галеријске трибине, за летве и ексере, за поштариву и брзојаве, за писаћи прибор, и т. д.	110·73
	2504·78
Чист приход	285·62
	2790·40

У Митровици, 2./14. октобра 1897.

Благојник: Председник:

Ј. Петровић, с. р. *Н. Ј. Поповић*, с. р.

Перовођа:

Влада Марковић, с. р.

Овај смо рачунски извештај прегледали, са свима списима и рачунима тачно сравнили и исправним пронашли.

Чланови месног позоришног одбора:

Борђе М. Крестић, с. р. *Пешар Стојић*, с. р.

Јован Вучанов, с. р. *Б. Милутиновић* с. р.

Вучко Ђукчић, с. р.

(Рачунски извештај о примању и издавању српске народне позоришне дружине у Осеку од 1. октобра 1897. до 31. децембра 1897.)

Приход:

„Женски пријатељ“ (у претплати)	114·90
„Зец“ (у претплати)	147·65
„Нијоба“ (у претплати)	80·70
„Роман сиромашног младића“ (у претплати)	93·20
„Лажни цар Димитрије“ (у претплати)	118·70
„Бидо“ (у претплати)	224·20
„За круну“ (у претплати)	51·50
„Последње љубавно писмо“ (у претплати)	80—
„Хамлет“ (у претплати)	122·10
„Мајчин благослов“ (у претплати)	256·97
„Баволови записници“ (у претплати)	60·70

„Нора“ (у претплати)	103.30
„Присни пријатељи“ (у претплати)	81.95
„Шокица“ (у претплати)	286.97
„Господар од ковница“ (у претплати)	89.40
„Карлова тетка“ (у претплати)	121.50
„Сестре“ (у претплати)	52.40
„Риђокоса“ (у претплати)	242.30
„Војнички бегунац“ (у претплати)	93.60
„Диран и Диран“ (у претплати)	60.30
„Јованчини сватови“ и „Др. Робин“ (у претплати)	120.25
„Граничари“ (у претплати)	268.70
„Вечити закон“ (у претплати)	35.50
„Задушне жене“ (у претплати)	55.30
„Распикућа“ (у претплати)	130.—
„Сеоска лола“ (у претплати)	262.60
„Дон Џезар од Базана“ (у претплати)	37.20
„Добре сведоцбе“ (у претплати)	40.50
„Задужбина цара Лазара“ (ван претплате)	119.—
„Мајка“ (у претплати)	67.60
„Циганин“ (у претплати)	237.90
„Шокица“ (ван претплате)	282.20
„Булинарови“ (у претплати)	27.50
„Брђуаша“ (у претплати)	38.20
„Бидо“ (ван претплате)	174.20
„Карлова тетка“ (у претплати)	69.20
„Себичњак“ (у претплати)	42.30
„Слободарка“ (ван претплате)	115.70
„Јабука“ и „Шоља теја“ (ван претплате)	139.—
„Ултимо“ (у претплати)	31.10
„Мајчин благослов“ (ван претплате)	76.60
„Саћурица и шубара“ (ван претплате)	196.10
„Јеврејин из Польске“ (у претплати)	42.70
„Звонар Богородичне цркве“ (у претплати)	140.—
„Краљевић Марко и Арапина“ (у претплати)	203.—
„Библиотекар“ (у претплати)	51.30
„Граничари“ (у претплати)	129.—
„Психе“ (у претплати)	285.10
„Позоришно дело“ (у претплати)	253.50
„Балканска царица“ (ван претплате)	230.40
„Нијоба“ (ван претплате)	330.40
	6714.39
Предплата на 42 представе	2072.80
Субвејција Тодора грофа Ђејачевића	300.—
Субвенција града Осека	750.—
	9837.19

Расход:

Дневни трошкови око 51 представе, по гласу дотичних извештаја	3112.49
Путни трошак и дневнице члановима по зоришне дружине од Митровице до Осека	368.61
Плата чланова позоришне дружине од 1. октобра до 31. децембра 1897. на 91. дан, по 56.48	5139.68
Пристојба на биљеговину	53.70
За свеће и друге позоришне потребе, по гласу куповне књиге Паје Муачевића	154.41
Издатци око обнављања позоришне гардеробе, поштарива, телеграми и т. д. по гласу 17 потврда под I	181.55
За огрев, 10 рачуна по гласу под II.	77.90
За препис позоришних дела и улога под III.	15.66
Надзиратељу гаса по рачуну под IV.	42.50
За трократно гостовање г. Јерке Шрамове, са путним трошком	175.—
Чист приход од представе, даване у корист градске сиротиње први дан римокатоличког божића изнео	12.60
	9334.10
Салдо чиста прихода	503.09
	9837.19

У Осеку, дана 2. (14.) јануара 1898. год.

*Паја Муачевић, с. р.
благајенк месног поз. одбора.*

Рачун овај у целости прегледасмо, са прилозима сравнисмо, испитасмо и у реду нађосмо.

У Осеку, 3. (15.) јануара 1898. год.

*Васа Муачевић, с. р. Ђена Кротин, с. р.
председник мес. поз. одбора. члан месног поз. одбора.*

*Стева Страјинић, с. р.
члан мес. поз. одбора.*

*М. Месаровић, с. р., Ђр. Ј. Маочанин, с. р.
чланови мес. поз. одбора.*

Издаје управа срп. нар. позоришта.